

Assignatura

CONTROL I AVALUACIÓ DE L'EFICIÈNCIA

(Planificació i Anàlisi d'Empreses; Part II, al Pla d'Estudis anterior)

Curs	Cicle	Quadrimestre
1994-95	2n	Febrer-maig

PROGRAMA

Grup
(Mati)

Tutories:

01-21	J. Vergés	Dimarts de 12 a 14 h. i Divendres de 13 a 14 h.
02-22	I. Vilardell	Dimarts de 12 a 13.30 h. i Dimecres de 10.30 a 12 h.

(Tarda)

50-70	J. Capellas	Dimarts de 18 a 19 h.
51-71	M. Torrent	Dijous 18.10 a 19.10 h.

RESUM TEMATIC

L'assignatura s'inscriu dintre de l'àrea de l'anàlisi econòmica del funcionament de l'empresa, i compren dos blocs temàtics, un relacionat principalment amb el control intern ("Control de la Gestió") i l'altre amb el control des de l'exterior (Avaluació de l'eficiència econòmica):

1) Teoria de l'Agència i Control de la Gestió.- partint de l'existència d'una planificació periòdica, s'estudia en aquesta part el problema del Control de la Gestió d'una empresa, divisió, filial o unitat econòmica subordinada, des de la instància superior a ella (l'anomenat "problema d'agència"). El tema es desenvolupa considerant diferents situacions tipus: empresa subordinada o filial, Divisió, i Departament intern d'una empresa; i es dedica especial importància al tema de la forma d'establir l'estímul econòmic per a interessar als directius responsables de cada unitat subordinada en assolir el màxim nivell d'eficiència.

2) Avaluació de l'Eficiència: Rendibilitat / Productivitat.- On s'estudien tècniques d'avaluació o diagnòstic econòmic de l'empresa des de l'exterior. L'enfoc es centra en l'anàlisi factorial de la taxa de rendibilitat i la seva relació amb els factors que la determinen, tant externs com interns, centrant l'anàlisi en les variacions observades en la Productivitat.

FORMA D'AVALUACIÓ

A través d'exàmens escrits adreçats a verificar el grau de comprensió dels temes del programa posant l'èmfasi en els aspectes conceptuals bàsics de cada tema, més que en els aspectes estrictament quantitius o de càlcul.

BLOC 1: Teoria de l'Agència i Control intern : La optimització de l'eficiència empresarial.

(Temes 1 a 6)

1. EL "CONTROL DE LA GESTIÓ" (CG) COM CONDICIÓ D'EFICIÈNCIA.

- 1.1. Anàlisi de Desviacions: condició necessària pero no suficient.
- 1.2. El (CG) com Sistema d'Informació a la Direcció General.
- 1.3. Elements per a definir el control òptim: Eficàcia vs. Eficiència.

2. LA TEORIA (O PROBLEMA) "DE L'AGÈNCIA".

- 2.1. Elements del "problema d'agència".
- 2.2. Els Costos d'agència
- 2.3. La no-concordància d'objectius Agent <- -> Principal.
- 2.4. El plantejament més habitual de la "Teoria de l'Agència".
- 2.5. La (TA) en els casos empíricament més rellevants.
- 2.6. Replantejament de la (TA): El control òptim.

3. "INDICADORS DE GESTIÓ" I EFECTIVITAT DEL CONTROL

- 3.1. Distinció entre "eficàcia" i "eficiència" amb relació a la idoneïtat dels indicadors.
- 3.2. Anàlisi de l'evidència empírica (la relació d'agència en diferents situacions)
- 3.3. El Benefici anual com indicador per a l'avaluació i control.
- 3.4. Conclusions de l'anàlisi empírica sobre els sistemes de Control.
 - Relació entre Descentralització, Control exercit i eficiència aconseguida.
 - Condicions necessàries per a que un sistema de Control garanteixi l'Eficiència de les Unitats de Gestió Subordinades.

4. LA FORMULACIÓ D'OBJECTIUS D'OPTIMITZACIÓ CONDICIONADA PER AL (CG).

- 4.1. Estructura del Model utilitzat i definició de les Variables per al Control.
- 4.2. Formulació de la funció Objectiu (Restriccions i Variables de Control).
- 4.3. Definició del Control Periòdic a establir, d'acord amb la Funció-Objectiu resultant.
- 4.4. Resum del model de formulació d'objectius.
 - 4.4.1. Aplicació directa del model.
 - 4.4.2. Aplicació inversa del model.

5. DEFINICIÓ I UTILITZACIÓ DE FÒRMULES D'INCENTIU ECONOMIC PER ALS AGENTS (I).

- 5.1 Clases d'incentius; L'incentiu econòmic: qüestions a resoldre
- 5.2 Models de Funcions-Incentiu.
 - Els models d'Ellman.
 - El model de FAN.
 - El model més general de Weitzman.
 - El model de GONIK-IBM
 - Anàlisi comparativa

6. DEFINICIÓ I UTILITZACIÓ DE FÒRMULES D'INCENTIU ECONOMIC PER ALS AGENTS (II).

- 3.2. Utilització de Funcions-Incentiu de Doble Fase/ Doble via: interpretació i determinació dels paràmetres.
- 3.3. Agents neutrals, adversos i propensos al risc.
- 3.4. Funcions-Incentiu D/D amb prima complementària més que proporcional
- 3.5. Adaptacions de les funcions-estímul a casos especials.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA del bloc "Control"

1. "Control intern i optimització de l'eficiència de la gestió empresarial" (pF).
2. "Control i Avaluació ..., Lectures (1)". (pF).
3. "Control i Avaluació ..., Exercicis (1)". (pF).

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTARIA

- AMEY, L.R./EGGINTON, D.A.: Op. Cit. Cap. 17 y 18.
- IJIRI, Y.: "Análisis de objetivos y Control de Gestión". Cap. 4.

BLOC 2. Avaluació de l'Eficiència: Rendibilitat /Productivitat.

7. L'AVALUACIÓ D'UNA EMPRESA DES DE L'EXTERIOR

- 4.1. La perspectiva de "l'Anàlisi Externa"; objectius, possibilitats i fonts d'informació.
- 4.2. La informació comptable: Utilització i limitacions.
- 4.3. La informació sobre l'activitat, l'estructura interna i les relacions externes.
- 4.4. Instruments de l'Anàlisi Econòmica-Financera.
 - 4.4.1. Definició de Variables econòmic-comptables a utilitzar.
 - 4.4.2. Definició d'un conjunt coherent d'Index ("ratios").
 - 4.4.3. Tècniques per a l'elaboració del "diagnòstic" econòmic-financer.

8. ANALISI DEL FUNCIONAMENT ECONOMIC, (I): FACTORS DETERMINANTS DE LA RENDIBILITAT.

- 8.1. Models d'anàlisi factorial simple de la Rendibilitat. Limitacions.
- 8.2. Mètodes de determinació dels efectes atribuïbles a cada variable determinant.

9. ANALISI FACTORIAL DE LA RENDIBILITAT

- 9.3. Model per etapes: (1) Anàlisi de la Rendibilitat dels Capitals Propis; 1 "efecte apalancament".
- 9.4. Model per etapes: (2) Anàlisi de la Rendibilitat de l'Empresa i de la Rendibilitat de l'Explotació.

10. ANÀLISI DEL FUNCIONAMENT ECONOMIC, (II): RELACIÓ MARGES - PRODUCTIVITAT.

- 10.1. Anàlisi factorial de la Taxa de Marge Brut; la variable Productivitat.
- 10.2. El Càlcul dels Index de Preus i dels Index de variació de la Productivitat; utilització d'index desagregats.

11. APLICACIÓ DE L'ANALISI DE LA PRODUCTIVITAT A LES TAXES DE COSTOS, EN GENERAL

- 11.1 Taxes de costos no-imputats:
 - L'anàlisi de la Taxa de Costos Fixes.
 - L'anàlisi de la Taxa de Costos Variables.
- 11.2 Els diferents Index de variació de Productivitat, i el seu significat estricte.

12. INTERPRETACIÓ DELS ÍNDEX DE PRODUCTIVITAT

12.1 Productivitat i nivell d'ocupació dels factors.

12.2 Limitacions dels indicadors de Productivitat parcials; productivitat aparent vs. productivitat real

12.3 Aplicació global del model estudiat: Rendibilitat/Productivitat; aplicació

12.4 Aplicacions de simulació (estudis prospectius).

BIBLIOGRAFIA BÀSICA del bloc 2

4. PRIOR, D / VERGES, J / VILARDELL, I : " La evaluación de la eficiencia en los sectores privado y público" ; Capítols 1 i 3 .

5. "Control i avaluació ..., Exercicis (2)". (Publicació de la Facultat).

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTARIA

- BERNSTEIN, L.A.: "Financial Statement Analysis". (parte IV).

- FERNANDEZ, E.: "Formulación y Análisis de Estados Contables". ("2" parte).

- SIZER, J. (Ed.): "Readings in Management Accounting". (Cap. 2, 3 y 4).